

Å TRO ER INGEN PRESTASJON...

AV PAUL NOME, PREST VED
HAUG SKOLE, BÆRUM

Det kunne vært fristende å si at denne teksten handler om Sakkeus, men det gjør den ikke. Det har den til felles med alle de andre bibelfortellingene som finnes. Vi tror den handler om Adam og Eva, om Moses, Judas og om Peter, men det gjør de ikke. De handler om Gud, om hvordan Gud er, og om hvordan Gud møter mennesker.

Det hadde vært fristende å kjøre i vei med å snakke om Sakkeus. Denne lille mannen som hadde oppført seg så snusket i pengesaker overfor sine medmennesker. "Har jeg presset penger av noen," sa han. Det er klart han hadde det. Ellers hadde han ikke sagt det. På søndagsskolen fikk vi en viss sympati med den stakkars Sakkeus, som var så bitte liten at han måtte klatre opp i et tre. Men når vi er blitt voksne, vet vi såpass mye om pengeutpressere og torpedovirksomhet at vi ikke har særlig sympati overfor sånne. Problematisk synes vi også det er med de narkomane som presser penger av sin familie og som må utstyre seg med livsfarlige kjøtere for å holde pengeinnkreverne på avstand. Pengeutpresserne kan gjerne pelle seg opp i trærne alle sammen. Da er de der de kom fra.

Hvis et menneskes liv er som en sammensatt original komposisjon skapt av Gud, da kan man si om Sakkeus at hans liv ble en dårlig uoppførelse. Han hører med til den gjengen som det egentlig ikke er noe håp for. Da er det at Jesu klare melding smeller rett inn i idyllen

vår, som pynter oss og går i kirken og snakker om oss og de andre. Det er jo viktig mener de skriftlærde fremdeles, å blankpusse definisjonen på en kirke: Det er samfunnet av de hellige. Eller skal vi si: de heldige, de som var så heldige å vokse opp med en mor og far som elsket dem og pøste på med kjærlighet - de som hadde nære slektninger som kunne være gode modeller for dem - de som vokste opp med merkeklær og tannreguleringssølv i munnen.

Hva så med de som barnevernet forteller om, som ikke fikk denne tryggheten i gave. Hva med de problemungdommene som uteseksjonen og gateprestene møter hver dag, det er to gateprester bare i Asker sentrum. Hva med de unge som kjenner seg til overs når mor har fått seg en ny venn i weekenden? Det var to gutter som traff hverandre i skolegården: "Jeg har fått ny pappa", sa den ene. "Hvem er det?" "Jo, det er han Einar med barten." "Å ja, han har jeg også hatt, han er OK han." Og hva med alle de barna som ikke får merkeklær, høye idealer, pi-noundervisning eller tannregulering? Jeg holdt på å si: Hva så med de som har tenna på tørk? Det jeg mener er at det er noen som er dømt på forhånd. De er egentlig fortlapt allerede ved fødselen.

De angår ikke oss, sier vi. Men de angår Gud! Da Jesus gikk på jorden tok han alle til seg, og dette bør være til alvorlig ettertanke for oss og for alle ideologer for den rene kirke som vil utestenge alle eventuelle syndere fra fellesskapet med Jesus. Jesus tar fremdeles alle til seg.

Vi mennesker har en tendens til å

putte eiendomspronomen på det hellige. På norsk heter det jo de helliges samfunn. Hver gang dette har blitt praktisert i kirkehistorien, har det gått galt. Samfunnet av de hellige blir aldri vårt, men konstitueres ved Jesu Kristi nærvær. Når vi derfor definerer kirken som samfunnet av de hellige, er det ingen statisk størrelse, men omfatter alle de som Jesus fremdeles holder på med, og også de som Jesus har i kikkerten, som f.eks. av typen Sakkeus som foretrekker å betrakte Jesus litt på avstand. - gjerne ovenifra. Sakkeus satt jo oppi treet og vippet på en gren. Jesu ord om "Jeg er treet og dere er grenene" får en ny dimensjon ved dette møtet. Den fortlapte Sakkeus satt på vippen, og han befant seg midt i treet uten å vite det selv. Jesu ord smeller oss i pannen og gir gjenklang gjennom alle århundrer: "Menneskesønnen er kommet for å oppsøke det som var fortlapt, og frelse det."

Disse varmende ord kan fylle deg med en overbevisning om at Gud ikke har glemt deg når alle andre glemte deg. For det er Jesus det handler om også i fortellingen om deg og ditt liv. Ditt liv handler også om den gode hyrde som er ute og leter etter deg, helt til han finner det som er deg i deg. Den du ønsker å være: positiv, entusiastisk, oppfinnsom. For det var også Sakkeus. Han var egentlig en positiv kar. Det var jobben og miljøet hans som formet verdiene hans slik at det tok helt av. Innerst inne ønsket han et annet liv. Gud så det. Gud ser nok deg også når du har kommet ut i et slikt uføre. Sakkeus ønsket å gjøre opp for seg, og han var oppfinnsom og kunne

Illustrasjon fra heftet «Sakkeus og Bartimeus», IKO-Forlaget

bli begeistret. Dette så Gud. Derfor kan du trygt tro på at Gud også ser dette potensiale i den du kanskje akkurat nå ber for om dagen. Gud ser mulighetene der alle andre har gitt opp. For Gud selv er kreativ og oppfinnsom når han skaper dyr som f.eks. sjiraffer, apekatter og papegøyer til å trives i høyden. Han så Sakkeus også, sittende og dingle med bena i toppen av et tre. Akkurat som han så opp i taket og ble begeistret for de oppfinnsomme mennene som hakket hull i taket og firte ned kameraten sin på en bære. En skal ikke se seg mye om i naturen for å bli overbevist om at Gud har sansen for alt som går litt utenom det vanlige A4-formatet. Dersom du kanskje synes at du ikke sklir inn i den lille flokk av de hellige her i verden, så vet du altså at du er observert av en som så absolutt har sansen for deg. Jesus foretrekker deg selv om du sitter på galeriet. Gud liker deg som hittil har foretrukket å betrakte det hele på litt

avstand. Altså det motsatte budskapet av det vi i den harde kjerne har kritisert deg for.

Moralen er: Alle narkomane som har blitt omvendt burde kripe til korset og gi folk tilbake det firedobbelte av alle de pengene, sølvtøyet og stereo anleggene de har stjålet i sin karriere. Alle forretningsfolk som har presset penger ut av andre stakkarer burde ta fram lommekalkulatoren og se hva det blir når han ganger det med 4. Det er god moral.

Men, og det er et stort MEN: Kristendom er ikke først og fremst moralisme. Menneskene i bibelen kan aldri bli forbilder for oss. Tenk på kvinnen ved brønnen, hvor fristende er det ikke å male ut hennes syndige liv, hun var ikke noe papir, sies det ofte i preker. Vi blir veldig intense når vi vil vise hvor store syndere Sakkeus og kvinnen ved brønnen var, for å presisere hvor fint det var av Jesus å redde dem. Men Jesus sier at det er ikke noe spesielt fint.

Gud er bare slik. Det er det menneskene aldri kan få inn i skolten sin. For vi mennesker forestiller oss Gud ved å projisere en forstørret utgave av oss selv. Jesus ønsker å knuse dette bildet. Kristendommen handler hverken om hvor syndig og verdslig du er eller hvor prektig og feilfri du er. Tvert i mot handler alle bibelfortellingene, også Sakkeusfortellingen, om hvordan Gud ønsker å få spille hovedrollen i ditt liv, også når du er på avstand fra Han. Jesus nivellerer denne avstanden ved sitt nærvær. Ikke fordi du gjør så eller så for å kvalifisere deg. Det er budskapet om ren og skjær nåde. Det er det som er gøy, å plutselig oppleve at Gud kommer i min nærhet og lar meg oppleve noe himmelsk, uten at jeg selv har strevet for å karre dette gode til meg. Du skal slippe å kripe til korset. Jesus på korset kommer i stedet til deg. Vi vanekristne har en nesten sadistisk tendens til å forlange at folk versågod skal kripe til korset først før de får ta del i Guds herlighet. Men Jesus forlangte ikke noe sånt av Sakkeus. Jesus nærmet seg ikke Sakkeus med en diger hevet pekefinger. Nei, Jesus nærmet seg den forbløffende lille observatøren i treet med åpne armer: Kom ned, i dag blåser jeg i alle de frelste som flyr på møtene mine, i dag skal jeg ta inn hos deg, så skal vi holde måltid sammen.

Det samme var det med den fortapte sønnen Jesus fortalte om. Han ble heller ikke møtt med moralisme, men med nåde. Alt mitt er ditt fra nå av. Det er kristendom. La oss sammen undre oss over dette, og utvikle sansen for denne dimensjonen. Da vil Guds rike nå lenger. ●

... MEN EN RELASJON